

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága
mint felülvizsgálati bíróság
Pfv.VI.20 915/2009/4.

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a Károlyi Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Károlyi Attila ügyvéd által képviselt perújított felperesnek a Fóris-Schneider-Szép-Zaccomer Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Fóris Kálmán ügyvéd által képviselt perújító alperes ellen kártérítés megfizetése iránt indított perújítási ügyében a Somogy Megyei Bíróságnál 24.P.20 715/2007. szám alatt megindított és másodfokon a Pécsi Ítéltábla Pf.II.20 355/2008/4. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a perújított felperes részéről benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2009. évi szeptember hó 8. napján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a perújított felperest, hogy tizenöt nap alatt fizessen meg a perújító alperesnek 100 000 (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s :

A perújított felperes, mint kölcsönvevő és a perújító alperes, mint kölcsönadó között 1996. november 27-én jött létre kölcsönszerződés, amely alapján a perújított felperes 6 500 000 forint kölcsönt vett át azzal, hogy a kölcsön visszafizetésének utolsó részlete 1997. február 27. napján esedékes. A kölcsönszerződés 4. pontja tartalmazta, hogy a kölcsön biztosítására a **b.-i** ingatlan szolgál, amelyre vonatkozóan külön opciós szerződést kötöttek. Ennek alapján 6 500 000 forint vételár fejében 1997. május 27. napjáig opciós jog illette meg a perújító alperest az említett ingatlanra vonatkozóan.

Az opciós jog határidejének lejárta előtt a perújított felperes által indított perben előterjesztett kereseti kérelem alapján,

amelyben a felperes az opciós szerződés feltűnő aránytalanság miatti érvénytelenségének megállapítását és a kölcsönszerződés semmisségének megállapítását kérte, a felek a Kaposvári Városi Bíróság előtt 6.P.21 147/1998/24. szám alatt egyezségeket kötöttek, amelyet a bíróság jóváhagyott. Ebben megállapodtak, hogy a biztosítéskul szolgáló ingatlant 1999. július 31. napjáig megkísérlik értékesíteni, az ehhez szükséges nyilatkozatokat megteszik, és rendelkeztek arról is, hogy az ingatlan eladása esetén kit milyen összeg illet meg a vételárból. Az egyezség tartalmazta azt is, hogy ha az ingatlan értékesítése 1999. július 31-ig nem vezet eredményre, akkor a felperesnek harminc napon belül készpénzben ki kell fizetnie az alperes részére 7 750 000 forintot, ennek fejében az alperes a vételi jogát nem gyakorolja.

Az egyezségkötést megelőzően **T. J.-né** az említett ingatlanra 16 000 000 forint felajánlása mellett vételi ajánlatot tett. Ezt a szándékát 1999-ben is fenntartotta. A perújított felperes hitelfelvétellel is próbálkozott a kölcsön visszafizetése érdekében, de nem járt sikerrel.

Az egyezségben rögzített időpontig az ingatlan értékesítése nem valósult meg, és a perújított felperes a számára biztosított további harminc napon belül sem fizette meg az alperes részére a megállapodás szerint 7 750 000 forintot. Erre tekintettel az alperes a vételi jogát gyakorolta és az ingatlan-nyilvántartásba az említett ingatlanra vonatkozó tulajdonjogát adásvétel jogcímén 2000. január 19-én bejegyezték.

A perújító alperes 2000. november 20-án az ingatlant továbbértékesítette 10 000 000 forint vételárért, ugyanezen a napon az ingatlanon lévő ingóságokat a perújított felperes adta el a vevőnek az adásvételi szerződés szerint 6 000 000 forint vételár ellenében.

A perújított felperes a jogerős egyezségre vonatkozóan több bírósági eljárást kezdeményezett, perújítási kérelmet terjesztett elő, ezek azonban nem vezettek eredményre.

A perújított felperes 2004. december 22-én fizetési meghagyás kibocsátása iránti kérelmet nyújtott be a perújító alperessel szemben, amelyben 8 400 000 forint, és ennek 2001. január 1. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű kamatának megfizetését kérte. Előadta, hogy az alperes megszegte az egyezségből, mint szerződésből eredő kötelezettségeit és emiatt a perújított felperest ilyen összegű kár érte. A fizetési meghagyás 2005. június 4-én jogerőre emelkedett.

Az alperesnek a végrehajtási eljárás megindulását követően benyújtott beadványára vonatkozóan a Pécsi Ítéltábla Pf.III.20 459/2006/8. számú végzésével azt állapította meg, hogy a 2005. november 15. napján benyújtott előkészítő iratában a perújító alperes perújítási kérelmet terjesztett elő, amelyet a Pp. XIII. Fejezetének megfelelő alkalmazásával kell elbírálni.

A perújító alperes a perújítási kérelemben kérte, hogy a bíróság a perbeli fizetési meghagyást helyezze hatályon kívül és a perújított felperes keresetét utasítsa el. Előadta, hogy a bíróság előtt megkötött egyezsége nem szegte meg és a perújított felperesnek kárt nem okozott. A perújító alperes a perújított felperes kárigényének elévülésére is hivatkozott.

A perújított felperes a perújítási kérelem elutasítását kérte. Előadta, hogy a kártérítési igénye megalapozott, mivel az alperes megszegte az egyezségben foglaltakat azzal, hogy nem működött közre az ingatlan közös értékesítésében. Ez volt az akadálya annak, hogy **T. J.-né** az ingatlant megvásárolhassa, de a perújító alperes **H. A.** vételi ajánlatát is elutasította. Az ingatlan értékesítését megakadályozta azzal is, hogy a perújított felperes által kihelyezett "eladó" táblát eltávolította, és nem működött közre a szükséges nyilatkozat megadásával abban sem, hogy a felperes és házastársa hitelfelvétel útján rendezhesse a tartozását. A felperes kára az egyezség szerint az alperest megillető összeg és **T. J.-né** 16 000 000 forintos vételi ajánlata közötti különbözet.

Az elsőfokú bíróság a Somogy Megyei Bíróság Pk.22 118/2004/1. számú fizetési meghagyását hatályon kívül helyezte és a felperes keresetét elutasította, kötelezte továbbá a perújító alperes perköltségének megfizetésére. A bíróság álláspontja szerint a fizetési meghagyási eljárás sajátos szabályaira tekintettel az alperes perújítási kérelme elbírálása során a perújítási kérelemben megjelölt bírósági iratok és az azokban fellelhető okirati bizonyítékok is új bizonyítéknak minősülnek, amelyek alapján az alperesre nézve kedvezőbb határozathozatal várható, így a perújítás megengedhető. Az alperes ugyanis saját hibáján kívül nem érvényesíthette az említett bizonyítékokat. Erre tekintettel a pert a perújítási kérelem korlátai között újból tárgyalta a bíróság. Ennek során azt kellett megvizsgálnia, hogy a felperes keresetében érvényesített kártérítési igény megalapozott-e, a Ptk. 318. § (1) bekezdése és 339. § (1) bekezdése alapján a perújító alperes kártérítési kötelezettsége fennáll-e.

A perben a Pp. 164. §-a szerint a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a perújító alperes az egyezségben foglaltakat megszegte, e magatartása felróható volt és ennek következtében a perújított felperesnek a keresetben megjelölt összegű kára

keletkezett. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a felek egyezsége nem részletezte a felek közreműködésének tartalmát az ingatlan értékesítése során, így az együttműködési kötelezettség megszegésének nem minősíthető önmagában az, hogy az alperes kezdeményezően nem vett részt az ingatlan eladásában. Az ingatlan birtokában a felperes volt, a tulajdonjoggal is ő rendelkezett, így a felperesnek volt módjában az ingatlan értékesítése, a perújító alperes ehhez csak a szükséges nyilatkozatokat lett volna köteles megtenni.

A bíróság szerint a perújított felperes nem bizonyította, hogy a perújító alperes megtagadta volna a hitelfelvételhez szükséges nyilatkozat megadását, a hitelfelvétel szándéka egyébként már az egyezségkötést megelőzően fennállott a perújított felperes részéről, ez azonban nem teljesült. A **T. J.-né** vételi szándékára vonatkozó nyilatkozat is még a felek egyezségkötését megelőzően jött létre, és kétséget kizáró módon nem nyert a perben bizonyítást az, hogy az alperes tudott volna erről a vételi szándékról, illetve hogy az ingatlan eladását e vevő részére bármilyen magatartással vagy nyilatkozat megtagadásával megakadályozta volna. **H. A.** vevő esetében a perújító alperes valóban tett elutasító nyilatkozatot, ekkor azonban még a közreműködési kötelezettség nem terhelte, mert a felek a bíróság előtti egyezséget csak később kötötték meg, a perújító alperesnek az eladásban együttműködési kötelezettsége csak ezt követően állott fenn.

A bíróság szerint a perújított felperes ugyancsak nem tudta azt bizonyítani, hogy a perújító alperes, illetve megbízottjai az "eladó" tábla eltávolításában részt vettek volna. A perújító alperes elévülési kifogása azonban alaptalan tekintettel arra, hogy a kár bekövetkeztének időpontja a perújító alperesnek a perbeli ingatlanon történő tulajdonszerzésének időpontjával egyezne meg, ez pedig 2000. január 19. napja. Ehhez képest az igényérvényesítésre az ötéves elévülési határidőn belül került sor.

A perújított felperes részéről benyújtott fellebbezés folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg és abból helyes jogi következtetéseket vont le, a rendelkezésre álló bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint mérlegelte és helyesen jutott arra a következtetésre, hogy a perújított felperes keresete alaptalan. A másodfokú bíróság szerint a felek az egyezségükben arra vállaltak kötelezettséget, hogy a **B.-n** található ingatlant megkísérlik értékesíteni és az ehhez szükséges nyilatkozatokat megteszik annak érdekében, hogy a kölcsön visszafizetése megtörténjen és a perújító alperes vételi jogával ne éljen. A perújító alperes részéről az aktív közreműködés hiánya szerződésszegésként nem értékelhető. A

perújított felperes nem jelölte meg, hogy konkrétan milyen nyilatkozat megtételét tagadta meg a perújító alperes, és volt-e olyan szerződési ajánlat az ingatlanra, amelynek aláírását megtagadta volna, és ezzel az ingatlan értékesítését megghiúsította volna.

A jogerős ítélettel szemben a perújított felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a jogszabályoknak megfelelő új határozat hozatalát, a per megszüntetését kérte a Pp. 251. §-a szerint. Hivatkozott arra, hogy az eljárás során előadta perjogi kifogását, de azokat a bíróságok nem vették figyelembe. A fizetési meghagyás ugyanis 2005. június 4. napján jogerőre emelkedett. Az alperesi képviselő azonban csak a már folyamatban lévő végrehajtási eljárásban, a 2005. november 15-i beadványában adta azt elő, hogy a beadványa tartalmát tekintve a fizetési meghagyás elleni ellentmondás, illetve igazolási kérelem és utalt arra is, hogy ha a bíróság az okiratban kifejtetteket nem fogadná el, akkor a kérelmet perújítási kérelemnek kéri tekinteni. A perújított felperes szerint igazolási kérelem előterjesztésének már nem volt helye, hiszen a perújító alperes a Pp. 107. §-a szerinti határidőt elmulasztotta, ellentmondást már nem terjeszthetett elő a jogerős fizetési meghagyással szemben, de a perújítási kérelem kritériumainak sem felelt meg a beadványa mert, nem hivatkozott olyan új tényre vagy bizonyítékra, amelyet a bíróság nem bírált el és amely elbírálás esetén reá kedvezőbb határozatot eredményezhetett volna. A bíróságok tehát eljárási szabálysértést követtek el a perújítási kérelem érdemi tárgyalásával. A fizetési meghagyásos eljárásnak nincsenek olyan sajátos szabályai, amelyek a perújítási kérelem előterjesztésére vonatkozóan eltérő rendelkezést tartalmaznának.

A perújított felperes a felülvizsgálati kérelmében a bíróságok ítéletében foglalt mérlegelést is támadta. Kifogásolta, hogy a bíróság nem vette figyelembe a **T. J.-né** tanú vallomását, aki a perújító alperes előadásait cáfolta. A perújított felperes utalt arra is, hogy álláspontja szerint a perújító alperes a saját védekezését is cáfolta a 21.P.21 827/2005. számú perben előadottak alapján.

A perújító alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte. Tagadta, hogy szerződésszegést követett volna el, illetve hogy a perújított felperesnek kárt okozott volna. Utalt arra, hogy a per során a perújított felperes nem járult ahhoz hozzá, hogy az ingatlan értékesítésében közreműködő jogi képviselő tanúkénti kihallgatására sor kerüljön, mert ez a perújító alperes előadását támasztotta volna alá. A perújított felperes a fizetési meghagyás iránti kérelmében semmilyen tényelőadást nem tett, semmilyen bizonyítékot nem

csatolt, így ehhez képest a perújító alperes előadása mindenben új tényként jelentkezett és így a perújítási eljárás lefolytatása jogszerű volt.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati kérelem elsősorban arra tekintettel kéri a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, hogy a perújító alperes által előterjesztett perújítási kérelem alapján a perújítás nem lett volna megengedhető.

A perújítási kérelem benyújtásakor hatályos Pp. 321. § (1) bekezdése szerint, ha a fizetési meghagyást ellentmondással kellő időben nem támadták meg, annak ugyanolyan hatálya van mint a jogerős ítéletnek, s ellene a XIII. Fejezet megfelelő alkalmazásával perújításnak van helye. A Pp. tehát az ellentmondással nem élő fél számára megengedi a védekezésének perújítási kérelem formájában történő későbbi előterjesztését, ha a Pp. 260. § (2) bekezdésében írt feltételek megvalósulnak.

A jelen ügyben a perújítás megengedhetőségének kérdésében a Pécsi Ítéltábla a Pf.III.20 459/2006/8. számú végzésével már határozatot hozott, úgy rendelkezett, hogy a perújító alperes beadványát a Pp. XIII. Fejezetének megfelelően perújítási kérelemként kell elbírálni. A Pécsi Ítéltábla ezt az álláspontját a végrehajtás felfüggesztése tárgyában hozott végzésével is megerősítette. A Pp. 252. § (4) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság kötve van a másodfokú bíróság utasításaihoz. A jelen ügyben tehát az állapítható meg, hogy a Pécsi Ítéltábla végzése tartalmát tekintve már döntött a perújítási eljárás lefolytatásának megengedhetőségéről.

A perújítás megengedése tárgyában hozott végzés a kialakult bírói gyakorlat alapján nem minősül az ügy érdemében hozott végzésnek, így ellene felülvizsgálati kérelem előterjesztésének akkor sincs helye, ha arról a perújítási ügyben eljáró bíróság külön végzéssel határoz.

A fentiekre tekintettel a perújítási eljárás lefolytatásának megengedésére vonatkozó eljárásjogi kifogásokat a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban már nem vizsgálta.

A felülvizsgálati kérelem második részében a perújított felperes az eljáró bíróságok által lefolytatott mérlegelést támadta. Vitatta a perben kihallgatott egyik tanú vallomásának, illetve a perújító alperes személyes előadásának bírói értékelését. A Legfelsőbb

Bíróság felülvizsgálati ügyekben követett töretlen gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. Felülmérlegelésre csak igen kivételesen akkor kerülhet sor, ha a tényállás feltáratlan maradt, iratellenes vagy okszerűtlen, illetve logikai ellentmondást tartalmaz. Az adott ügyben ez nem állapítható meg.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati kérelem nem vezetett eredményre, ezért a Legfelsőbb Bíróság a perújított felperest kötelezte a perújító alperes felülvizsgálati eljárási költségeinek a megfizetésére a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint. Ez a perújító alperest képviselő ügyvédi iroda munkadíjából áll, amelyet a Legfelsőbb Bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése szerint határozott meg azzal, hogy az az általános forgalmi adót is tartalmazza.

A felperes személyes költségmentességben részesült, így az általa le nem rótt 504 000 forint felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2009. szeptember 8.

. Wellmann György sk. a tanács elnöke, Tamáné dr. Nagy Erzsébet sk. előadó bíró, dr. Wellmann György sk. bíró.

A kiadmány hitelélül:

bírósági írnok